

# **Sammanfattning av Working Paper WP2023:04 “Assessing the welfare effects of electricity tax exemptions in general equilibrium: The case of Swedish data centers”**

**Författare:** Per-Olov Johansson, HHS & CERE, Bengt Kriström, SLU & CERE, Simon Falck, Tillväxtanalys

## **Välfärdseffekter av skattenedsättning för datahallar**

I vår studie analyseras välfärdseffekterna av den skattereducering på el som fanns för datahallar mellan 2017 och 2023. Insatsen motiverades främst av konkurrensmässiga skäl och en ambition att stimulera tillväxt inom denna energikrävande sektor. För att kvantifiera de samhällsekonomiska nettoeffekterna av reformen fokuserar studien på en skatteelasticitet, hur datorhallarnas elanvändning påverkas av förändringar i elskatten. Vi undersöker både de direkta effekterna och indirekta konsekvenser, inklusive utmaningarna i att beskatta vinster hos utländska företag som driver datahallar i Sverige samt potentiella undanträngningseffekter.

## **Unik metodologisk ansats**

Vår metodologiska ansats innebär analys av mikrodata från företag som ansökt om energiskatterabatt för datahallar hos Skatteverket mellan 2017 och 2020. Denna analys kompletteras med tidsseriedata på sektorsnivå från SCB:s miljöräkenskaper för perioden 2008–2020. Tidsserieanalysen visar på en låg skatteelasticitet, betydligt under tröskelvärdet 1 i absolut värde. Resultaten från paneldataanalysen indikerar att även om den sänkta skatten resulterade i en ökad elanvändning bland berörda företag, varierade effekterna av reformen på elförbrukningen avsevärt mellan olika företag. Dessa resultat belyser en komplex dynamik mellan skattepolitik och företagsbeteenden, vilket är kritiskt för att förstå och utforma effektiva skattepolitiska åtgärder.

## **Betydande skatteintäktsförlust på grund av reformen**

Vi uppskattar att reformen har lett till en skatteintäktsförlust på minst 1 miljard SEK (brutto). Dessutom finner vi inget starkt stöd för att reformen uppfyller ett kostnadsnytto-test, vilket ifrågasätter dess samhällsekonomiska värde.

## **Ökad komplexitet i svensk energibeskattnings och diskrepans i behandlingen av företag**

Den redan komplexa energibeskattningsen i Sverige tilltog genom reformen. Dessutom observerar vi att amerikanska företag aldrig nekas i sina ansökningar för skatteundantag, medan svenska företag står inför betydligt högre risk för avslag.

## **Större utländska företag gynnades**

Reformen har främst gynnat större utländska företag med datorhallsverksamhet i Sverige. Potentiellt kan detta ha snedvridit konkurrensvillkoren på grund av svårigheter att beskatta dessa företag effektivt.

## **Ogenomtänkt reform utan Ex-Ante analys**

Reformen genomfördes utan en förhandsutvärdering av ekonomiska effekter. Dessutom visade det sig att lagstiftningen var oklar och dess implementering komplex. Ändrade villkor, samt Skatteverkets behov av att utfärda förtydliganden men även ompröva tidigare beslut om beviljad nedsättning, indikerar brister i reformens initiala utformning och implementering. Detta belyser vikten av grundlig planering och bedömning innan implementering av liknande reformer.

## **Brist på data för effektutvärdering**

Svårigheter att genomföra en effektanalys (ex-post) av insatsen beror delvis på grund av brist på kritiska data, såsom detaljerad information om elförbrukning i datahallar. Det här understryker behovet av att samla in adekvat information innan reformer genomförs.

## **Reformen avskaffades utan effektanalys**

Beslutet att avskaffa reformen i juli 2023, som en del av energiöverenskommelsen, tycks ha fattats utan grundlig effektanalys, vilket speglar ytterligare brister i beslutsprocessen.

## **Risk för framtida komplikationer**

Avskaffandet av skattelättnader för datacenter i Sverige kan potentiellt leda till framtida komplikationer, speciellt då det finns anläggningar som ägs av utländska företag. Detta kan leda till tvist under Investor State Dispute Settlement (ISDS)-mekanismen och Energy Charter Treaty (ECT)-fördraget, vilket är internationella överenskommelser som ger skydd åt utländska investeringar. ISDS och ECT har tidigare använts för att ifrågasätta statliga beslut som bedömts vara skadliga för utländska investerares intressen, som det har observerats i fall exempelvis från Spanien. Det är oklart i vilken utsträckning svenska beslutsfattare har beaktat dessa potentiella rättsliga konsekvenser när de fattade beslutet om att avskaffa skattelättnaderna för datacenter.